

De rijgeschiktheidsevaluatie op het CARA*

Om het verloop van het CARA onderzoek duidelijk te maken, kunnen we het best beginnen bij het einde.

Het eindbesluit wordt genomen door de CARA arts. Hij zal rekening houden met tal van elementen. De belangrijkste elementen zijn wettelijk bepaald in het KB 23 maart 1998, bijlage 6. Om het eindbesluit te kunnen nemen, moet de CARA arts dus alle wettelijk bepaalde aandoeningen en stoornissen nagaan die van invloed zouden kunnen zijn op een veilige verkeersdeelname met een gegeven voertuig. Met andere woorden, hij dient de medische toestand na te gaan van 'de kandidaat-bestuurder'. Die 'medische toestand' moet zeer breed opgevat worden.

1

Voor elke beslissing is dus **medische informatie** vereist. Sterker nog: een CARA onderzoek vertrekt vanuit een **medische problematiek**. Uw dossier start dus met invullen of laten invullen van de **medische vragenlijst**. De vragenlijst wordt deels ingevuld door u zelf en deels door uw arts. Dit kan uw huisarts zijn, of uw specialist(en), of beiden. De wetgeving zegt: 'de arts naar keuze'. De vragenlijst wordt eventueel aangevuld met verslagen, rapporten of andere documenten. De informatie die aangeleverd wordt, kan enkel gebruikt worden om de rijgeschiktheid te bepalen. Ze wordt niet gebruikt voor andere doeleinden, tenzij u daar expliciet toestemming voor geeft.

2

Wanneer de ingevulde vragenlijst op het CARA aankomt, wordt die geregistreerd en doorgenomen. De CARA arts kan bijkomende informatie opvragen, indien hij vindt dat ze onvolledig of onduidelijk is. Op basis van deze informatie wordt er beslist welke onderzoeken er verder dienen te gebeuren.

De volgende opties zijn mogelijk:

- Er dienen **geen bijkomende onderzoeken** te gebeuren en er kan dus onmiddellijk een besluit gevormd worden op basis van de aangeleverde informatie.
- Er dienen **wel bijkomende onderzoeken** te gebeuren om een eindbesluit te kunnen nemen.

De bijkomende onderzoeken kunnen zijn:

- een medisch onderzoek
- een neuropsychologisch onderzoek
- een rijpraktisch onderzoek

U kan één van deze bijkomende onderzoeken krijgen. Voor sommige personen zijn dat er twee, voor andere drie. De beslissing tot bijkomende onderzoeken hangt af van de gestelde problematiek en situatie. Deze planning wordt gemaakt op basis van de inschatting van de complexiteit van de medische problematiek. Ze verschilt van persoon tot persoon. Hoe vollediger en duidelijker het aangeleverde dossier is, hoe minder bijkomende onderzoeken er zullen gepland worden.

3

Het **medisch onderzoek op het CARA** gebeurt door één van de CARA artsen. Momenteel vinden alle medische onderzoeken in Brussel plaats. De reden hiervoor kan bijvoorbeeld zijn dat de ernst van de aandoening moeilijk in te schatten is op basis van de vragenlijst.

Bij dit onderzoek neemt de CARA arts nogmaals de aangeleverde informatie door en voert met u een gesprek. Het verdere medisch onderzoek spitst zich vervolgens toe op de gestelde problematiek en verschilt opnieuw van persoon tot persoon. Het onderzoek door de CARA arts is gratis.

De arts kan na het onderzoek de reeds geplande onderzoeken wijzigen of beslissen dat er bijkomende onderzoeken (toch) dienen te gebeuren. Wijzigingen in de planning, toevoeging of weglaten van onderzoeken kan dus gebeuren op basis van de resultaten van het medisch onderzoek. Het heeft immers enerzijds geen zin om zinloze onderzoeken te laten doorgaan. Anderzijds dient de arts wel een volledig en duidelijk zicht te hebben op alle relevante aspecten om een eerlijk eindbesluit te kunnen nemen. De arts noteert zijn bevindingen in uw CARA dossier en formuleert een medisch advies. Dit advies staat ter beschikking van de andere personen die met uw CARA dossier bezig zullen zijn.

4

Indien het CARA ook een **neuropsychologisch onderzoek** vraagt, dan plannen wij dit onderzoek op het CARA in Brussel. Ze wordt uitgevoerd door een erkend psycholoog. Na het doornemen van de relevante beschikbare informatie en het inleidend gesprek, zal u een aantal testen doen, sommige op papier, andere op de computer. Het doel is om de belangrijkste cognitieve functies in kaart te brengen om veilig aan het verkeer te kunnen deelnemen.

Indien u over de mogelijkheid beschikt om een neuropsychologisch onderzoek te doen op een andere dienst, bijvoorbeeld uw revalidatie-instelling, dan mag dat ook. We raden u dan wel aan om deze neuropsycholoog op voorhand met onze dienst contact op te laten nemen, om er zeker van te zijn dat het aangeleverde rapport voldoet aan onze verwachtingen. U dient dan niet naar Brussel te komen voor het neuropsychologisch onderzoek. Mogelijk moet u dit onderzoek dan (zelf) betalen. Het onderzoek uitgevoerd door de CARA neuropsycholoog is gratis.

De neuropsycholoog noteert zijn bevindingen in uw CARA dossier en formuleert ook een neuropsychologisch advies. Dit advies staat ter beschikking van de andere CARA personen die met uw dossier bezig zullen zijn.

5

Het **rijpraktisch onderzoek** wordt uitgevoerd door een rij-expert. De meeste rij-experten van het CARA hebben een basisopleiding in de ergotherapie. Ze hebben bijkomende expertise verworven in voertuigaanpassingen, in het herkennen van functionele gevolgen van tal van medische aandoeningen op het rijden, en in het vinden van oplossingen voor de eventueel gestelde problematieken. Het rijpraktisch onderzoek bestaat uit verschillende onderdelen.

Vooreerst wordt de relevante beschikbare informatie doorgenomen. Daarna volgt een kort gesprek. Het vervolg hangt af van de gestelde medische problematiek. Er kan een kleine 'oogtest' afgenomen worden. Er kunnen enkele 'kracht en coördinatie' testen

gebeuren. Soms gebeuren die in de auto (of een ander voertuig), soms er buiten, soms beide. Er kan een 'rijproef' op de weg plaatsvinden. Niet iedereen zal de weg opgaan, omdat een dergelijke rijproef op de weg niet nodig blijkt te zijn om het 'rijpraktisch advies' te geven worden zonder dat er effectief met een voertuig gereden wordt. Nogmaals, onderzoeken die niet nodig blijken, worden bij voorkeur ook niet uitgevoerd. Het rijpraktisch onderzoek gebeurt in een voertuig van het CARA. Dit voertuig kan uitgerust worden met bijna alle mogelijke aanpassingen. Dit voertuig heeft dubbele bedieningen. Dit betekent dat de rij-expert, die op de passagiersstoel zit, ook kan remmen en gas geven, net zoals een voertuig van de rijsschool. Het CARA voertuig is dan ook uitgerust met een bord 'rijsschool' op het dak. Tijdens deze rijproef mogen geen andere passagiers mee. Dit heeft een verzekeringstechnische reden.

Het doen van het rijpraktisch onderzoek op de weg kan verschillende redenen hebben. Vooreerst wordt er bepaald of er aanpassingen aan het voertuig vereist zijn. Verschillende aanpassingen zijn mogelijk: een automatisch versnellingsbak, een bol op het stuur, een gaspedaal aan de linkerkant van de rempedaal, een bediening van de gas en rem met de handen in plaats van met de voeten, enzovoort.

We begrijpen dat niet alle aanpassingen even makkelijk te hanteren zijn bij het eerste gebruik. We begrijpen ook dat rijden op de openbare weg in een onbekend voertuig geen evidentie is. We begrijpen eveneens dat we van nieuwe bestuurders niet dezelfde prestatie kunnen verwachten als van ervaren bestuurders. We begrijpen dat sommige personen zenuwachtig zijn en dat dat hun prestatie negatief kan beïnvloeden. We kunnen u verzekeren dat onze rij-experten hiermee rekening houden. De rijproef van het CARA is immers geen rijexamen, waar je misschien al bij één fout niet geslaagd kan zijn. Naast het bepalen van de aanpassingen, gaan we na of er een adequate verkeersdeelname is. Hou je rekening met andere weggebruikers, kan je je voldoende concentreren, kijk je voldoende rond, enzovoort?

Omdat niet alle personen dezelfde medische problematiek hebben, en we dus ook niet bij iedereen op exact dezelfde dingen letten, zijn er ook geen vaste routes die we volgen. Maar we proberen wel tijdens elke rit zoveel mogelijk aspecten aan bod te laten komen. Sommige ritten duren een 30 tal minuten, of zelfs minder, andere kunnen tot 45 min of meer duren. Niet elke 'fout' vinden we even erg, en dezelfde 'fout' kan bij persoon X anders geïnterpreteerd worden dan bij persoon Y, omdat ze beiden een verschillende medische achtergrond hebben.

Na het rijpraktisch onderzoek worden de resultaten meestal kort besproken. De mogelijke oplossingen van de eventuele problemen worden voorgesteld, in het geval dat nog niet helemaal duidelijk was. Het rijpraktische advies wordt ook genoteerd in het CARA dossier en staat ter beschikking van de andere personen die met uw dossier bezig zullen zijn.

6

Uiteindelijk worden alle adviezen samengebracht en multidisciplinair besproken. In het geval er enkel een doktersonderzoek was, is er uiteraard geen multidisciplinair overleg. Alle adviezen worden naast elkaar gelegd om tot één eindbesluit te kunnen komen. Het is uiteindelijk de CARA arts die het eindbesluit neemt.

Het **eindbesluit** wordt u per post opgestuurd. Met het Attest Model XII gaat u naar de gemeentelijke dienst (Rijbewijzen) om uw rijbewijs te laten aanpassen. U krijgt ook een Technische Fiche. Daarop staat de uitleg van de codes op uw rijbewijs.

**Deze tekst is geschreven in de mannelijke vorm. Deze keuze heeft enkel als doel de leesbaarheid en duidelijkheid van de tekst te bevorderen. Hierachter schuilt geen enkele intentie van discriminatie.*